

INCVNABVLA

Qu

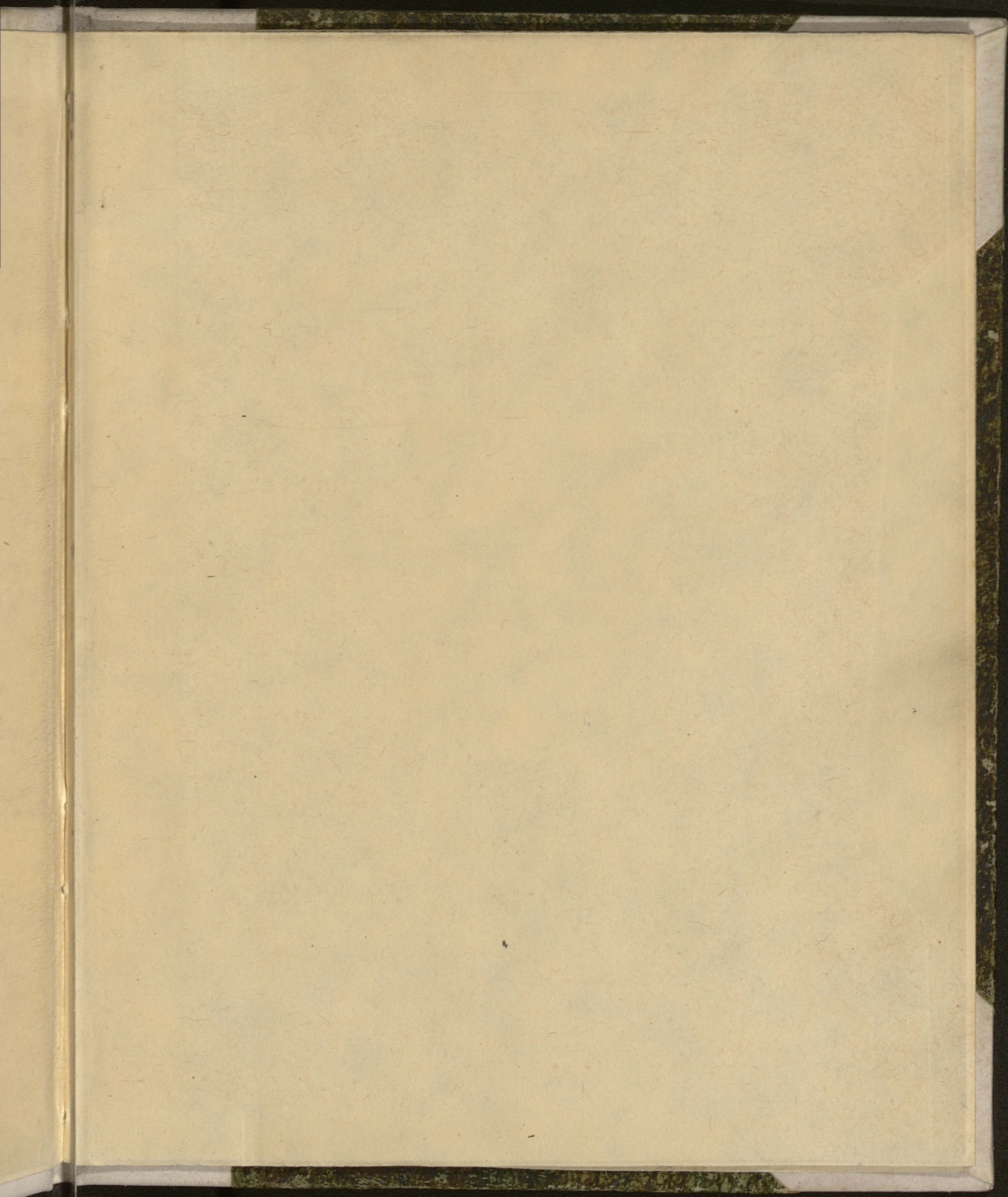
2646

Kal. konta

Inc. 2646

GW. 3344

History

Hist. C. 418.

História Germaniae.

Barbari Hermolai, Legati Veneti: Ora-
tio ad Fredericum Imperatorem
et Maximilianum Regem Roman.
notum. 1486.

XXXIX. d. 29.

OR
F.L
PEL
RE
IN

L

lere
pen
pop
luta
vni
lam
mar
quo
bus
lia:
bus
cere
riof
ting
tia:
uer
mar
stra
to &
stra
cre
q.n
hil

ORATIO HERMOLAI BARBARIZAC.
F. LEGATI VENETI AD FEDERICVM IM-
PERATOREM: ET MAXIMILIANVM
REGEM ROMANORVM PRINCIPES
INVICTISSIMOS.

Postq̃ Litteræ tuæ Sacer Imperator locum
dissimum Reip. Nostræ Nuncium attu-
lere: Maximilianum celsitudinis tuæ filiū princi-
pem Celeberrimum & fortissimum admirabili
populorum et optimatum consensu lectum & sa-
lutatum esse Regem Romanorum. Senatus &
vniuersa ciuitas nostra non contenta id per Episto-
lam fecisse congratulatum vtriq; nos misit: Et in
mandatis adiecit vt magnitudinem gaudii sui
quod pro tanta re merito concepisset non duo-
bus modo vobis Principes inuictissimi: Sed Gal-
liæ: sed Germaniæ: sed omnibus gentibus: omni-
bus Nationibus Testatissimam & cōspiciuam fa-
ceremus: cum quia nihil tam amplum: tam glo-
riosum sacratissimæ maiestati vestræ potest con-
tingere quod sibi quoq; pro sua in uos obseruan-
tia: fide: beniuolentiā commune non putet. Tum
uero maxime quia cum christianū nomen & Ro-
manum Imperium hoc altissimo prouidentia ue-
stræ consilio diuinitus amplificatum sit: hoc tan-
to & tam cōmuni bono sic afficitur vniuersa no-
stra resp. ut sollicita sit admodum ne læticiam in-
credibilem suā orōe consequi ualeamus. Q uan-
q̃. n. cæsar gloriosissime ut a te primū incipiam ni-
hil ē fere quod uel a natura: uel a uirtute: uel a for-

*Oratio Hermolai Ba-
bari Legati Veneti ad
federicum Imperatorem
et Maximilianum re-
gem romanorū prince-
ps inuictissimos*

tuna sit expectandum: quin cumulatissime con
secutus esse videaris: Et iam pridem eas res gesse
ris artibus pacis & belli: quæ nomen tuum æter
nitati commendare possint: hinc tamen opinione
nostra fructum omnis antea actæ uitæ tuæ maxi
mū cepisti. q̄ filium generosissimum: qui nobilis
simas gētes ferocissimos populos: bellicosissimas
nationes nō minus armis q̄ sapientia uicisset: Re
gem romanū te uiuo renunciari permiseris. multa
sunt maiorū tuorū cæsar egregia: cū bello: tum pa
cē monumēta: quorū persecutio neq̄ loci: neq̄ tem
poris huius est. sed omīa ea: ut p se magna sunt:
et immortalī memoria digna ita cum hoc uno tuo
facto cōparata multo reperiuntur esse minora q̄
præ se ferunt. Ac gesserunt quidem illi rem roma
nā tā præclare: ut nihil addi potuerit. Sed quādiu
uixerunt & utiq̄ sibi. Tu autē filio tuo ad guber
nacula tantarum rerū promotō: posteritati quoq̄
consulis & pluribus in futurum seculis prouides:
ratione inuenta: quemadmodum curam publicæ
salutis retinere uidearis: etiā post mortē: ratus id:
quod est: imperatoris esse boni: prospicere: ne pos
sit esse malus imperator. Principem esse malum:
quem uitia successoris commendent: & bonum ui
deri faciant: Nā quotus quisq̄ princeps nō bonus
sit: ad alterum collatus? Cōgratulatur ergo tecum
sibi & secum tibi princeps eminentissime nō resp.
modo nostra: Sed christianus orbis uniuersus. q̄
principem eū: quē certati omnes efflagitabant &
tibi facere & sibi habere cōtigerit. Rara & uisenda

foelicitas tua cæsar beatissime: filiū genuisse: quē
Galliæ: quē Germaniæ: quē barbari: quē Roma
ni: quem populus christianus imperatorem opta
re te uiuo: te reluctante nō erubescunt. Dixi te re
luctante: nam hæc tua diue Federice propria laus
est: nō minus tibi: q̄ ceteris moderari. Verebaris
audio modestissimus & grauissimus iperator: ne
si precibus populorū: & principum omnium proti
nus ānuisses: aut caritati patris in filium aut ambi
tioni datum esse iudicaretur. parum tibi uidebat̃
præstare cæsarem in alios: nisi aduersus te ipsum
quoq̃ præstitisses imo qui clemētissimus: huma
nissimus & facillimus es in cæteros: id qđ ego nō
fame credo: sed expertus loquor: in te parū æquus
& duriusculus esse uoluisti. Nihil erat apud
te fuga uoluptatum & continentia: quas uirtu
tes uno te nullus ante te magis commendauit: ni
si & paternum affectum: quo nihil esse con
stat in homine potentius: nihil tam legitimū:
castigasses & compressisses. Nec enim uitiū erat
in cæsare: liberos suos: qui & ipsi sunt cæsares pro
tinus q̄ nascuntur: reges esse cupere. quandoqui
dem non magis honestum est regem uocari q̄
cæsaris esse filium. Iam patris in filios indul
gentia popularis & plausibilis quoq̃ solet esse:
nedum: ut uel inuidiosa sit: uel probrosa. Nam
in cæsare commendabilis semper fuit: in te ue
ro etiam expetitur: quasi debita. Nec iam in
dulgentiæ nomen habet: sed iuris & æquita
tis. Quis enim est filio tuo uel bello uel pace

Austria gens
sive ostricia.

clarior: quē res aduersa magis exercuere? Quis
prosperis & secūdis minus intumuit: quis in utra
q; fortuna constantior: in labore pertinax, in remis
sione diligēs ac precictus. Mitto bellicas uirtutes
quæ ut i eo prestabiles & eximiae: ita nec tēporum
sūt omniū nec locor. Attingātur pacis artes: quæ
semper & ubiq; sunt usui: sapientia: temperan
tia: placabilitas: innocentia: religio: frugalitas. hæ
in iuvene yno tam præclaræ: tam eminentes esse
perhibentur: ut ne in sene quidē imperatore ma
iora desiderari posse uideantur futura prorsus in
credibiles nisi eum ex Austria gēte celebratissima
& filium tuū esse meminissemus. Quæ cum ita
sint immortales tibi gratiæ prouinciatim: oppida
timq; habentur: & semper habebuntur imperator
consultissime: q; pro cōmuni bono uerecundiam:
& modestiā tuam expugnari passus es. Ergo bis
te ipsum uicisti cæsar inuictissime. Primo cū ob
latum filio tuo regnū minime dissimulāter auer
satus & deprecatus es: naturalēq; patris in filios
pietatem uirtute plusq; heroica imo diuina qua
dam mētis & animi magnitudine superasti. Secū
do cum hanc ipsam uirtutem qua modo te uicif
ses: utilitatis publicæ contemplatio peruicit: & im
petrauit a cæsare quod impetrari non potuisset a
patre. Sed iam dudum mihi cæsar innuit: maxi
miliane auguste princeps generosissime: ut a se di
gressus orationem ad te cōuertam. obtemperabo
lubens atq; lætus: cū quia laudes tuas pater æquio
re animo q̄ suas audit. Tum quia per hūc modū

Imperio senatus & desiderio reip. melius & ubé /
rius satisfecero. Ergo maiestatis tuæ nomē apud
nos tam celebre semper fuit: ut ad diligēdū: aman
dumq; te propensos: etiā ad colendū: & obseruā
dū impulerit. Est hic mos reip. nostræ puetus: atq;
sanctus: perniciosos & improbos tyrannos exitia
liter odisse: principibus bonis & fortibus nō solum
fauere: sed etiā obsequi: dignitatem eorū & am
plitudinē omnibus modis iuuare: tueri: defēdere.
atate porro nostra nemo de regū: & principū nu
mero fuerit: quem collidi tēcū: & cōparari posse iu
dicemus. omnino talis & tātus es apud nos in quo
uel plura: uel maiora q̄ præ te feras: optare cōmini
sci: desiderare pudor sit: ut nemo mirari debeat: si
læticiam imortālē: gaudiū incredibile: uoluptatē
icomparabilē: quā te romano rege declarato cōce
pimus: Dicēdo repræsētare nullo modo possumus.
Enitēt ac prælucēt in uno te: sed iuuenē: mirū di
ctū: uirtutes omnes imperatoriæ: iusticia: liberali
tas: animi magnitudo: clemētia. placabilitas: absti
nentia uoluptatum omnium: & ut complectar
uno uerbo multa: q̄ immaturum æui te cerni
mus: tam maturum imperiū te cognoscimus.
Peruidit hanc indolis altitudinem Carolus rex
belgarum: experientissimus belli dux et accerri
mi uir ingenii: qua usq; adeo exarsit: ut nihil
prius habere uideretur: q̄ ut unicam sibi filiam
uirginem magnæ spei: fœminam lectissimam. hæ
redem multarum gentium: nationumq; futuram
& omnino quam multi reges appeterent: obserua

Virtutes Im
peratoria:

Carolus
Dux belgarum

Heluetii
leuci.

Maria caroli
filia maximi
liano despon
sata

Morinorum;
Coniuratio

rent ambirent. tibi vni ferrè puero. nec vxorio. nec
quarenti desponsare posset. vnde vigesimo autē
ætatis anno. cū princeps ille cui mox asciscendus
gener eras ab leucis & heluetiis interceptus esset:
loceri tui regnum a gallis occupatum: ingressus:
parua manu: fusis: & trucidatis ingētibus hostiū
copiis: seruitute liberaſti. vxorē defuncti ducis. &
filiam: fortunatissimas modo scēminas. tū miseri
mas & exangues. nec plus mærore: q̄ metu confe
ctas: omni diuina & humana spe destitutas ere
xisti: subleuaſti: redemiſti. vitam earum & digni
tatem & pudicitiam conseruaſti. hoc mater: hoc
prouincte tanto & tam immortalī beneficio deuī
ctæ uirginem ope tua recreatam: uirtute tua defē
sam: tuis armis inimicorum ereptā iniurie: despon
satam a patre prius animo: tunc certatim opere ti
bi collocant. uidelicet ut eundem generum atq; ui
rum haberent: quem habebant & aſſertorē & uin
dicem. hactenus rudimenta uirtutis & fortitudi
nis tuæ diximus. Quid illa que mox egisti: q̄ fa
migerata: q̄ mira: q̄ uisēda: nato tibi filio ciuiles
ortæ seditiōes sunt morinis auctoribus: quorū ope
ra factum est: ut charissimum tibi pignus: nescio
quo prætextu: custodiendum & asseruandum eri
peretur. fuit hoc eorum non perfidia: non defectio
princeps gloriosissime: sed fati uis hoc agentis. ut
per intestina quoque bella clarior & celebrior fie
res. nec. n. plus eos amat fortuna. quos indulgēter
habet. & quibus parcit: sed quos iactat: quos exer
cet: a lioquin: clari: nec bello: nec pace duces intelli

gunt quibus omnia prospere cedunt: sed quibus
cōtingit per labores per erumnas: per incōmoda
splēdescere: nam: ut secundæ res scēlicē: magnum
certe faciunt aduersæ: Alexandrum illum mace
donem: sunt qui minus egregium bello ducem fu
isse prædicent: q̄ ei nullius pugnae non secunda
fortuna fuerit: q̄ in ipso rerum incremento nū
dum vertentem fortunam expertus vita decesse
rit. In te uero: quem certa syderū decreta sceptro
patris: & solio destinauerant: quid mirum.
si aliqui operam dederunt: ut tristiora tibi tem
pora inciderent: ne aut uirtus quiete languesceret:
aut parum dignus ip̄erio fuisse uidereris: qui om
nino futurus esses imperator: itaq; continuos no
uem annos in castris agens difficillima quinq; bel
la profligasti gallicū siue francicum: eburonicū:
sicambriticū: batauicū: morinicū. quod quidem
postremum haud facile iudicari potest: utra tibi
re gloriosius fuerit: eo ne: q̄ filiū tam diu tibi adē
ptū auulsumq; recepisti: an eo: q̄ nobilissimas gē
tes: scientissimos bellice rei populos: urbes opulen
tissimas ad deditionem & pœnitentiā cōpulisti:
id quod nec carolus socer: nec prosocer philippus
excellētissimi Duces: hic bello: ille sapientiā
consequi potuisse memorantur. Non cogito pa
negiricum Rex clarissime: Non laboro uerbo
rum ambitu: nihil amplifico: Nihil alleuo:

Sed decurro per capita: & nudas rerum a te
gestarum summas attingo. Mirantur tamen
hæc omnes mirantur etiam citra fucum: & ne

Alexāder ma
cedo.

Cōmemora
tio bellorum
que gessit:
succincta:
Galli
Eburones
Sicambri
Bataui
Morini
Carolus socer
Philippus
magnus socer

Laus a bonis
externis

Coaceruatio
laudum a bo
nis animi &
ab iis q̄ maxi
me decet im
peratorem.

a iii

gligenter effusa. plus mirentur si qui te propius in
trospicerent: & uirtutes eas intuerentur: quarum
praesidiis munitus tot insignes uictorias tam mul
ta belli decora consecutus esses: uideretur istud os
tam probum: tam facundum: haec tracta de coe
lo species: ista lacertorum: & pectoris firmitas. hic to
tius corporis uigor: haec animi tepestiuitas: & uo
lucritas. hic Imperatorius ardor oculorum: praeterea
q̄ ferox in praelio: mitis in cotubernio. effusus aliis.
tibi parcus. In castris non ueste: non mensa prae
puus. aguntur hyemes cum cetero milite sub pel
libus. sudantur aestates aequaliter. Epule modico:
& castrensi cibo contentae. iam quis te solertius ca
stris locum capiat: commeatus expediat? Hoste
ludificetur? pugnae tempus eligat? acie instruat?
urbes obsidione cingat? Neque uero partes Impera
toris: & optimi ducis impleas. militis non impleas. nul
lum tibi castrense munus sordet. Non stare pro si
gnis: non excubias sorte agere. non uallum ferre.
non speculatum egredi. primus inire praedium. po
stremus excedere. utrunq; iuxta doctus: opere mi
litem & consilio ducem agere: nullam tibi uel prin
cipalis fortuna: uel maiestas imperii functionem
remittit. nihil tibi parcis. nihil blandiris. indulgen
tissimus ceteris. Tibi parum latus: & omnino ni
hil gregario plus habes: nisi q̄ plus laboras: ratus
id: quod est: non tam honorem: q̄ onus esse q̄ re
gnas. imperatoris hoc esse munus ut opes & ma
gnitudinem suam non ad ambitum: quem priuatum:
sed ad salutem & commodam reip. conuertat: uti q;

non imperium sibi: sed se ipsum imperio dedititum
faciat. Sed & illa tibi pecularia feruntur: diligere
quidem omnes: Sed amicos etiam diligere: non
oblato istos & passim obuios de palestra. de sphæ
riterio. de fritillo. Sed quos ad innocentiam: pacientiam:
continentiam: ad algores: ad æstus ad opera militaria
sapius exploraueris. Nec enim amici sunt quicumque
uos sequuntur (alioquin tam multi quam sunt: ut Plutar
chus inquit: in culina muscæ): quæ cum ipso nidore
confluunt: & recedunt. Sed quos amicitia dignos esse
iudicaueritis: eos debetis uos ultro sequi. Itaque cum
iis: qui se tibi aliquando uirtute commendauissent:
consuetudine delectassent: utilitate demeruissent:
in omnia familiaritatis officia descendis & casa
rem obliuisceris ut amicum prestare possis. Neque
uero postremum inter laudes tuas posuerim: quod lit
teras & ingenia: sicut audio: tam impense diligis:
quod quod bonas artis non foues modo: sed alis atque promo
ues. Imperatorum & hoc decus: cum quod in nullo plus emi
cat hic nitor & hoc lumen doctrinæ quam in Regibus.
Vnde natum sit illud ex Homero platonis interpræ
tatione: discipulos deorum non alios esse quam reges: tum ue
ro maxime: quod præcepta sapientiae non habetibus mo
do præsent: sed in alios (etiam fere dixerim plus) redun
dat. Quis ignorat Anaxagoram in pericle? Platonem
in diode multos instituisse: non nauigasset ab exerci
tu cato rhodorum: ut atheodorum audiret. Nec panætium
scipio uidere concupisset: nisi tantum in ea re uel orna
menti uel fructus inesse iudicauisset. Prætereo mul
ta prudens atque conscius: nihil me fugit quam religiose: quam

Laus ab ami
cis.

Plutarchus.

Laus a doctri
na.

Homerus.
Plato.

Anaxagoras
Pericles.
Plato
Dion
Cato
Atheodorus
Scipio.
Panætius

Laus ab insti-
tutis uitæ

Laus ab ar-
chanis cogita-
tionibus. atq;
uotis

Laus a subie-
ctis

Laus a patris
iudicio

innocenter: qua sancte iuuentutem tuam exigas
patet omnibus obsequentiore te patri filium:
nec esse nec fuisse quæq; scio q̄ præclare q̄ magni-
fica cogitationes tuæ sint omnes. Non ignoro:
quæ pridem uota conceperis: nuncupariq; digna
principe christiano: digna maioribus tuis: digna
cæsare: digna te ipso. Hæ uirtutes illæ tuæ sunt
Imperator vnice: propter quas ducem suū te belli
colissima terræ galliæ pars belgæ nō modo nō de-
dignantur aduenam & germanū: quibus alioquin
tā sunt infensi: q̄ proximi: lingua: cælo: moribus q;
disiuncti. sed appetunt ut idigenam: uenerantur
ut principem. diligunt ut parentem. Hæc ingē-
tia tua merita: propter quæ federicus pater inno-
centissimus & grauissimus Imperator adduci: per-
suaderiq; potuit: uti te regem Romanum se uiuo
renunciari pateretur. Ac differebat quidē ille pri-
mū & cūctabatur: simul ut uerecundiā: & modestiā
suā: quēadmodū prædiximus ab omni labe suspi-
tionis assereret: simul ut exploraret: assentarentur
ne patri: qui pro filio tā enixe laborarent: An con-
sultū saluti sue uellent. Sed extemplo patuit accla-
mationes illas: atq; preces: nō adulantū uoces fu-
isse. Sed studentū. Nā adulatio semel elisa pro-
nus frangitur atq; læguescit. Studia quo plus arcē-
tur: eo magis gliscūt & exardescūt. Quāto nūc di-
ue Federice gaudio perfuderis: q; filius tuus te ico-
lumi placere potest Impator? q̄ iocundū tibi q; te
comparari filio tuo sentis? Et quoniam controuer-
sa res uidetur: modo uincis: modo uinceris? Cæteræ

quid prouidentia tua dignius? Amplitudini gloriosius: clementiæ: pietati: felicitati cōueniētius facere potuisses q̄ uti: quē ex utilitate publica fuit ut genuisses: eidem quoq; per patrē & decus & nomē imperatoris accresceret. Maacte ingēti utroq; in remp. merito: etiam si difficile percipitur ut inquit ille pulchrius & honestius fuerit: genuisse talē: an cooptasse. Non multo minor tamē uestra laus germani principes in tegerrimi: quorū ius id est: regē romanū mox futurū impatorē: eligere. Nec enim possunt nō optimi cēleri: qui principes sibi optimos pspiciunt: Proinde cum talis & tantus esset is quē legistis ut & oibus anteponi meruerit & ab omnibus: scitote uos utrūq; cumulatissime consecutos fuisse. Et ut gratiā uobis ab omnibus immortales: & incredibiles haberent: & ut nomē uestræ æternitati cōmēdatū & cōsecratū esset. Et. n. ut noiē uitelii uel othonis subinde admoneremur eorū qui faces illas atq; pestes ad dissipandū & incessendū orbē intulissent. ita hæc optimi principis electio nunq̄ memoriē hominū sine uobis recurret. quotiensq; posteri uestri res ab illo fortiter gestas incognoscent: toties laudabunt qui talem imperio præfecerint. Sed redeamus unde nos cōtēplatio patris & eorū qui te legerunt abduxit. Magna per se res erat omnibus punctis omnibus suffragiis & (ut ita dicam) tributim centuriatim q̄ declaratum esse Regem Romanorū. Sed fecit occasio maiorem. Ea sunt enim reipu. christianæ tēpora is habitus Imperii

Laus ab lectoribus.

Vitelli, o tho.

Laus ab ipsa re & ab occasione pro impio & re christiana.

Laus a tēpo/
re occasione
que p̄ patre.

Metel. pius.
Antoni. pius.

vt non tam speciosum fuerit te regem creari. q̄ ne
cessarium: nec ad futura modo: sed ad presentia
rerum momenta salutare. omitto sigilatim enume
rare publicas clades. omitto percensere quam lu
xata: quā conuulsa sint omnia religionis christiāe
membra. omitto bella: quibus imparium hoc di
stringitur. sit enim piaculū in tam festa presentū
gaudiorum luce misceri tristitia. illud sine periculo
violatae publicae letitiae dicet: hoc: quod principes
germani de creando te sibi rege cogitauerunt: non
tam cōsiliū fuisse: q̄ remedium. ergo non ad otīū
non ad remissionem: non ad quietem (alioquin ti
bi debitam post tam multos labores) sed ad nouas
expeditiones: noua bella: nouas difficultates: impe
rium tibi tradit. omninoq; p̄ hoc nō solatium tibi:
sed aliis queritur. nihil enim aliud cogitasse video
sumos viros qui te patri tuo pricipi nobilissimo:
sed annorū pleno sociū addidere q̄ vt ille consilio
remp. tu laboribus & operibus adiuuare posses.

Quid illud q̄ gloriosum tibi: q̄ latum patri. q̄
omnibus in tempore: vt regem decerni tunc de
mū te contingeret: cum opem tuam non imperiū
sed iperator: nec iperator: sed pater expectaturus
eē videret. Accessit hoc ad cumulū āplitudinis &
fortunae tuae Rex praeatissime: vt q̄ filiū infātē e
penitissimis hostiū mūimētis eripuisses: apud eū
dē patris quoq; recreati gloria staret. Duos omni
no legimus cognomēto pios fuisse: nec argumētū
ignoratur: vnde sic appellari meruerint. In te po
steritas ambiget. uter euentus hoc nomē tibi con

ciliauerit q̄ pius in parentē an q̄ pius in filiū appa-
rueris. sed iam tēpus est ut uela retraham neu lon-
gius me q̄ uolo aut q̄ partes legati sunt laudū ue-
strarū splendore: numero: magnitudīe detineri pa-
tiar. Quamobrē si nihil est in rebus humāis prin-
cipe romano maius & augustius. si talis & tantus
est filius tuus cāsar ut ab omnibus legi debuerit
& ex omnibus: deniq̄ si nihil uel nobilius ad gloriā
uel certius ad salutem excogitari poterat q̄ ut ille
remp. difficillimo tēpore capefferet: nemini mirū
uideri debet si quod per initia testatus sū: ad huius
magnitudinē letitiā nullius hominis faciūdia: nul-
lius uis ingenii peruenire potest. Sed hęc trāslati-
cia sūt: cōmūia sūt omnibus. Illæ peculiāres Vene-
to causæ: q̄ neq̄ gēs ē ulla: neq̄ natio (absit uerbo
iuidia) cuius uel plura uel maiora & ī christianam
remp. cuius uos caput estis: & in romanū imperiū
argumenta beniuolētiæ: fidei: pietatis appareant.
Non auderē ista profiteri cāsar optime: nisi & ue-
ra esse cōstaret & tu uera libētē audires: alioquin
sciebam scelus esse coram te parum certa dicere
ne dum falsa: Sunt & illa nobis propria Maximi-
liane rex fortissime q̄ clarissimum nomē austriæ
familiæ: qua uulla fuit unq̄ regum imperatorum
q̄ fecūdior: religiosum & uenerabile semper ha-
buimus. q̄ Federico patri tuo principi salu-
berrimo quæcunq̄ se res tulerūt enixe studuimus
quibuscunq̄ eum locis & temporibus singulari si-
gnificatione uoluntatis & obseruantia prosecuti
sumus. q̄ ipsum te semper a teneris unguiculis

Perorationis
apparatus:

Venetorum
laus.

Austria gēs.

Federicus. iii

Principes
lusitaniæ

Carolus
Philippus.

inductione quadam animi non occulta impensissi
me coluimus auctoritati tuæ fauimus: amplitu
dinē quātum uires fuere defēdimus. Jam qui prin
cipibus lusitaniæ nobilissimis & fortissimis: unde
maternū tibi genus est: qui socero tuo carolo duci
generosissimō: Qui philippo eius patri sapiētissi
mo principi cariores unq̄ fuere q̄ ueneti: Tot mo
dis copulati cū sublimitate uestra sumus tā mul
tiplici nexu uincti ut qui hæc nō uidet nihil omni
no uideat. qui plus desiderat nihil omnino deside
rat. gratulat̄ ergo prorsus in uobis sibi: & in se uo
bis senatus & uniuerſa ciuitas nostra non q̄tum cæ
teri fecere: sed quantum nulli. nec quantum dici
uel cogitari potest sed quantum nec dici nec co
gitari fas est: et quoniam ambo uos celeberrimi
Principes hinc pater: inde filius: ita mutuo cre
uistis ut neq; tu maior neq; tu scelicior esse possis.
Reliquum est ut deum optimum maximum con
ditorē huius: & seruatorē imperii publica uice cō
precer & obtester. ut quādo rē romanā principū
duorū patris & filii huius maturitate senioris: illi
us uirtute iuuenis florētissimā eē uoluit: beneficio
suo faueat: pietatemq; suā: & uolupratē cōseruādi
per optimos pricipes generis humani: faciāt: & per
petuā esse iubeat. Postremo ut illustrissimū ducē
nostrum & inclitā rēp. incolumitatis & gloriæ ue
stræ cupidissimā: quæ te cæsar sēper & patrē & pri
cipē christianæ religiōis agnouit: coluit: & suspexit
sacrosāctæ maiestati tuæ quāta maxia possumus
ueneratiōe: religiōe: deuoriōe cōmēdemus: opes no

stras omnis atq; uires ad ornamentū & incrementū
imperii dignitatē & amplitudinē sacratissimi nomi
nis uestri: prōptas: expolitas: et dicatas eē doceāus.

DIXI.

Acta. iiii. Nonas augusti ad brugas: siue Geforiacū.

M. CCCC. LXXXVI.

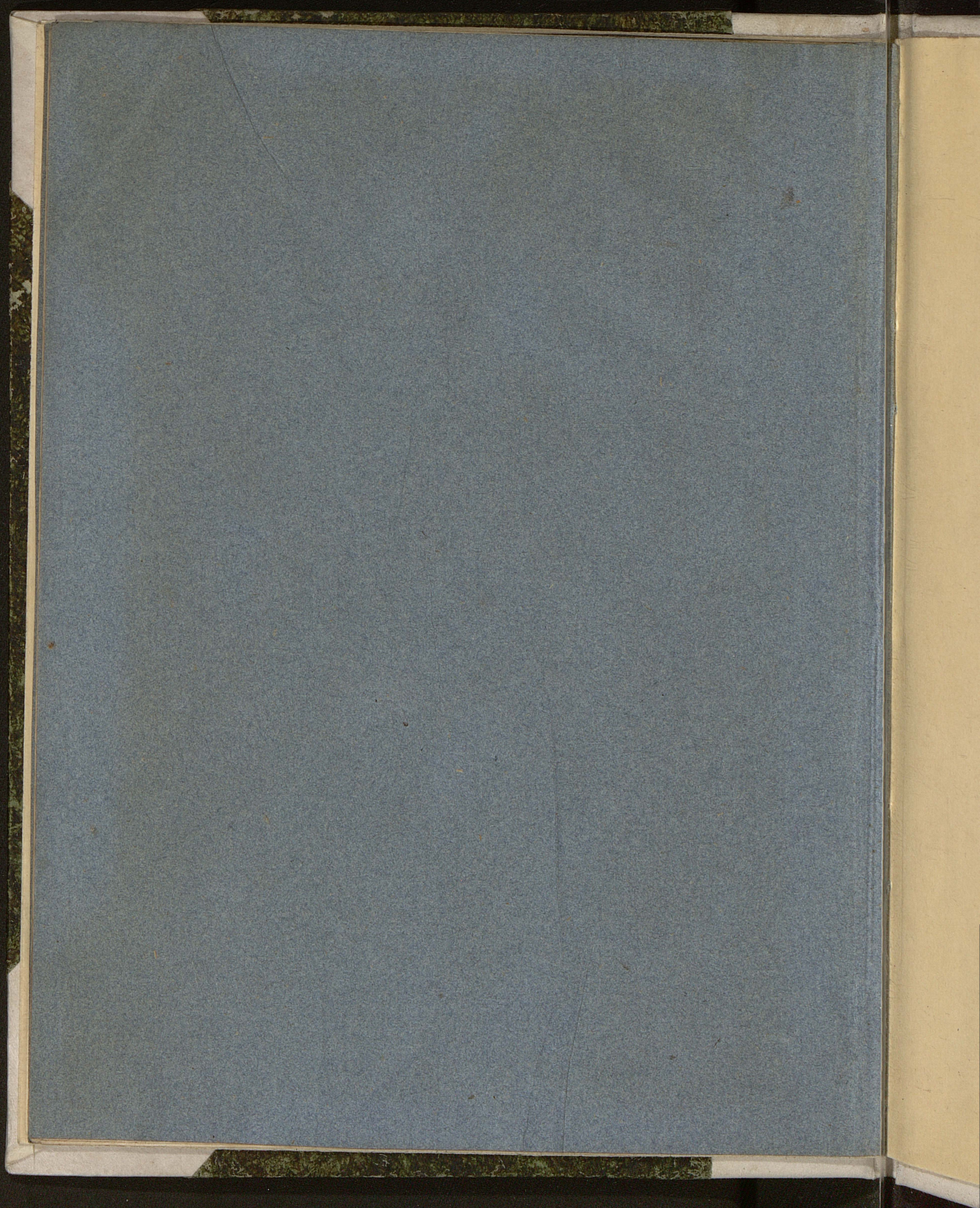
Hermolaus barbarus. l. carondeleto supremo Re
gis Romani secretario Salutē. P. D. Orationem a
me nudius quartus habitam ad principes: ampli
tudini tuæ mitto recognoscēdam castigandamq;.
Quamq; n. mei moris eēt: nihil unq; temere: nihil
nō diu cōditum atq; pressum emittere: cum pri
mum tamē desiderari eā a te subodoratus sum: in
tuli mihi uim & puici tādē: ut instituto meo dece
derē ratus id: quod erat: minus esse malum: adire
piculum famæ: q̄ morā desiderio tuo facere. Quæ
ris unde tanti sis apud me: quem ne de facie qui
dē norim. Perspectæ sūt omnibus: eruditio: fides:
integritas tua. Cōpertum nobis est: quantū uene
ti nominis studiosus sis: exploratū habeo: quantū
me diligas par: merētē: Quātū orationē & actio
nem meam cōmēdes. Sed heus tu docte uir: obse
cro ne mireres: si qua leges in hoc libello: quæ tunc
dicta non fuerunt. Nec. n. addidi nunc ea: Sed de
traxi tunc: admonitus ab Aulicis extemplo q̄ limē
attigi ne longus essem ambitiosa reciderem: op
tima quæq; dicerem: paciētissimis omnino sed occu

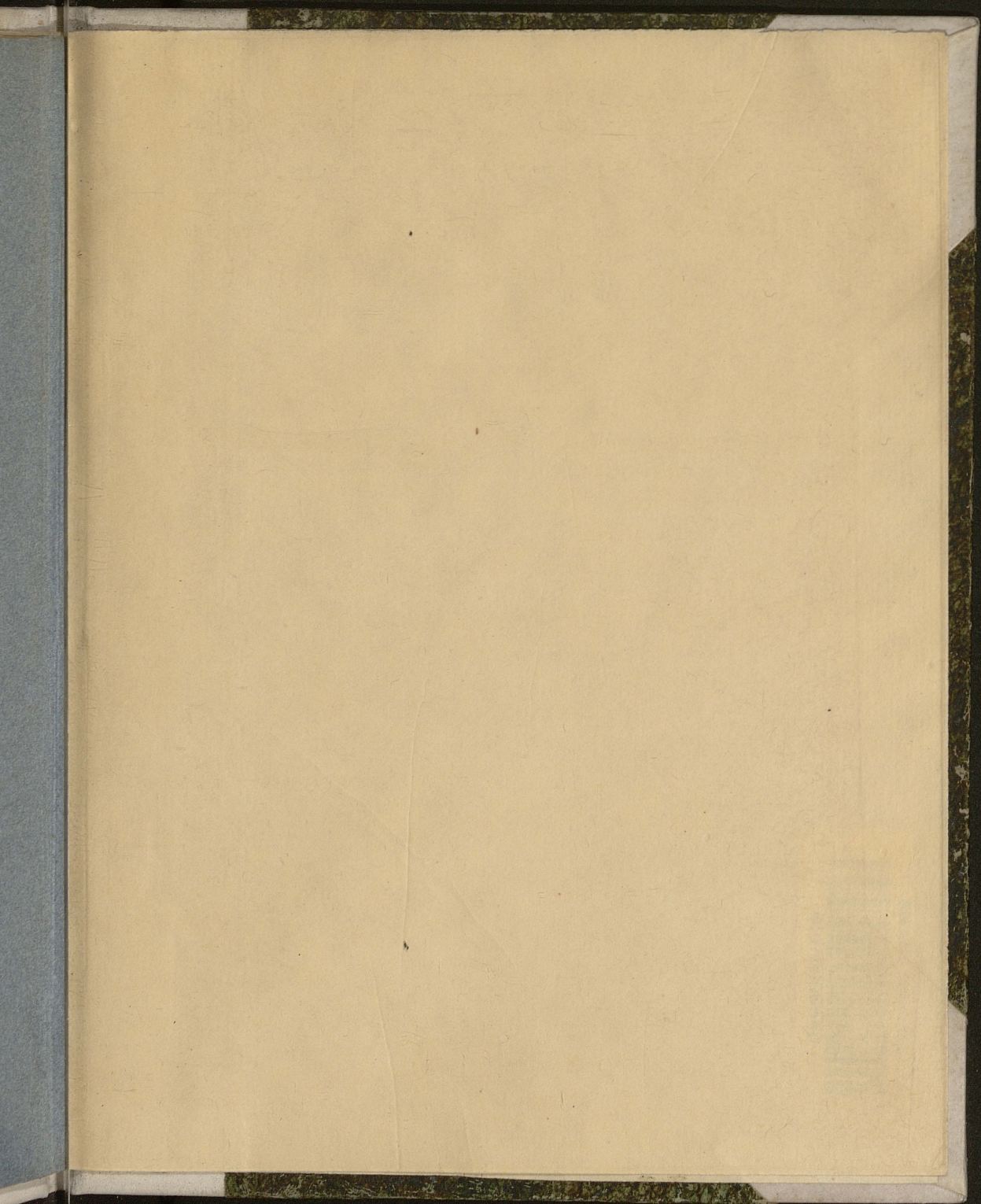
F. quítiliâus.
A. Milo.
M. Tullius.

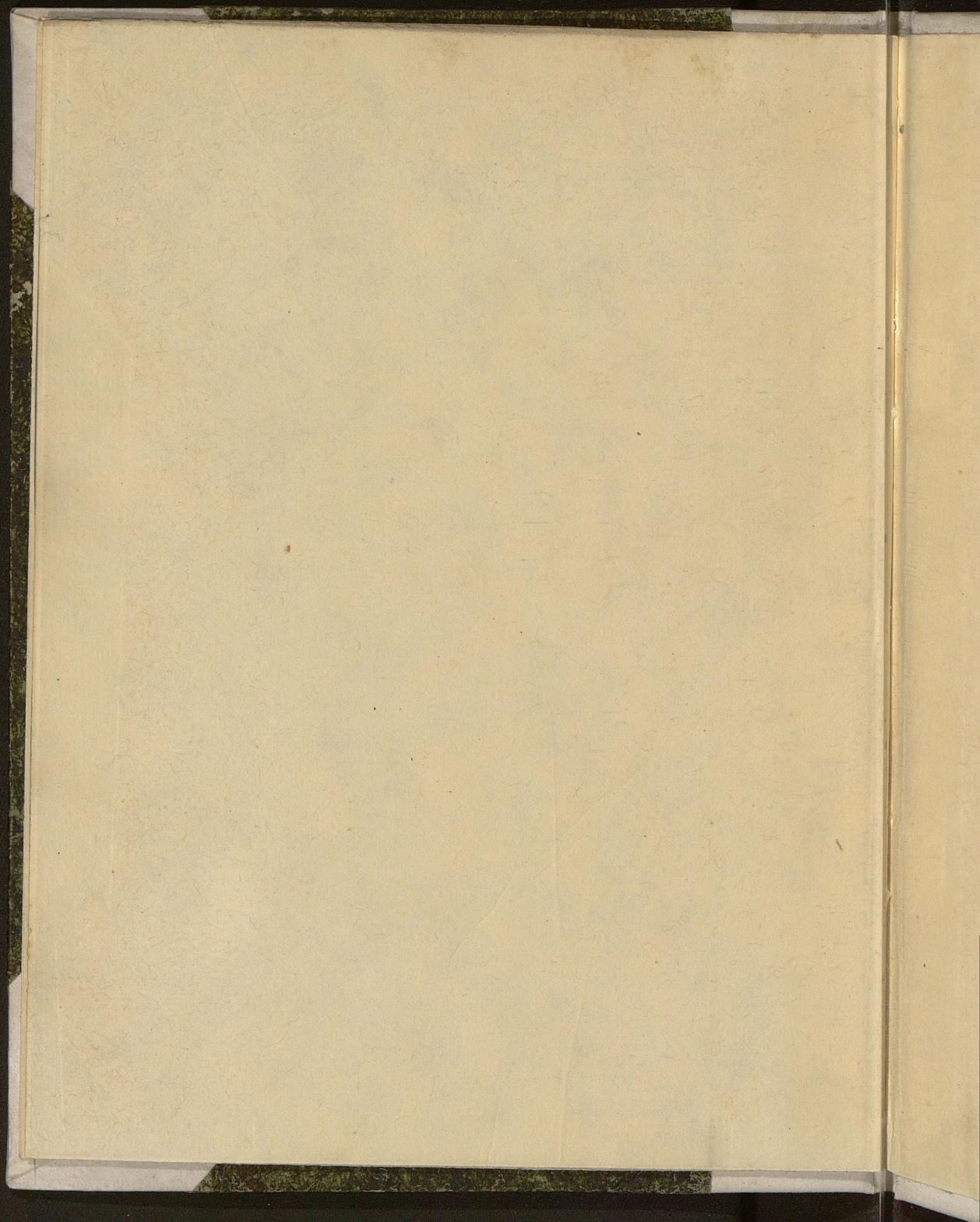
patissimis tamen principibus parcerē. amputaui subito cōsilio multa quanq̃ quod potest cōsiliū fuisse si subitū: ea quæ tūc resecul: modo sūt annexa. ut cunq; ueterū exēplo facimus: quos. F. Q. uin tiliano teste cōstat lōge aliter scripsisse q̃ egissent. exulanti Massiliæ. A. miloni quidā orationē. M. Tullii nō quā habuisset pro eo sed quā scripsisset attulit. Tūc ille si sic egisses inquit Marce Tulli nō esitaret massiliæ barbatos pisces Milo. Cæterū nō dubito quin nisi te amor fallat ut audiēdo tūc ita nūc legendo non parum multa tibi displicitura sint. Sed æquum te quæso nobis & cognitorem & iudicem præbe cōsiderās hoc & extimans q̃ sel qui horā anteq̃ principes adiremus significatū nobis fuerit: non duas orationes seorsum ut cogitabamus atq; paraueramus: sed unam duobus iunctim habendam & recitandam esse. Plena difficultatis: plena discriminis res erat. Tota mihi ratio dicendi puncto temporis immutanda fuit: orationis uniuersæ filum retexui: atq; ut breui rem compelleret: et cutis & facies ipsa prorsus interpolata est. Vale decus nostrum: & me principi nobilissimo: cuius es inter eos: qui sunt a secretis: merito supremus: cōmendatissimum rogo facias. vtinam aliquando tanti sim vt res ab illo fortiter & magnifice gestas posteritati commendare possim. Tā facturum sum id libēter q̃ qui maxime desideret. Ex brugis. pridie nonas augusti. M. cccc. lxxxvi.

raui
um
nne
uin
ent.
M.
isset
ulli
teru
tuci
tu /
rem
p sel
no
aba
un /
icul
ra /
ora
rem
nter
cipi
tis :
ias.
iter
sol /
e de
ccc.

Biblioteka Jagiellońska

SIAR0006540

